

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 10/06-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 22. júna 2006 predbežne prerokoval návrh Krajského súdu v Banskej Bystrici, zastúpeného predsedom senátu JUDr. M. S., na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade § 263a ods. 5 zákona č. 586/2004 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a takto

r o z h o d o l :

Návrh Krajského súdu v Banskej Bystrici p r i j í m a na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 7. marca 2006 doručený návrh Krajského súdu v Banskej Bystrici, zastúpeného predsedom senátu JUDr. M. S. (ďalej len „krajský súd“ alebo „navrhovateľ“) na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa § 37 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorým sa navrhovateľ domáhal toho, aby ústavný súd po prijatí tohto návrhu na ďalšie konanie a po jeho prerokovaní nálezom

vyslovil, že ustanovenie § 263a ods. 5 zákona č. 586/2004 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry (ďalej aj „napadnuté ustanovenie zákona“) nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 ústavy.

Navrhovateľ predovšetkým poukázal na to, že tento návrh podáva v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou v zmysle § 109 ods. 1 písm. b) druhej vety Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), týkajúcej sa právnej veci žalobkyne O. P., B., proti Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorá je vedená na krajskom súde pod sp. zn. 23 S 133/2005.

Z návrhu ďalej okrem iného vyplýva, že: „(...) Pred rozhodnutím vo veci dospel súd k záveru, že ustanovenie § 263a ods. 5 zákona č. 586/2004 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry, je v rozpore s Ústavou SR, preto podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p. prerušil konanie a predkladá Ústavnému súdu SR tento návrh na zaujatie stanoviska.

Z § 134 ods. 1 písm. a), b), zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry, platného do 31. 12. 2004, vyplýva, že prokurátor má právo na príplatok k dôchodku ak

- a) zanikol jeho služobný pomer,*
- b) má nárok na výplatu starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku.*

Podľa § 135 ods. 1, 2 citovaného zákona, výška príplatku k dôchodku prokurátora je 3,75 % zo základu na výpočet príplatku k dôchodku prokurátora za každý rok započítateľnej praxe; najviac však za 40 rokov. Ak výkon funkcie netrval celý rok, prokurátorovi patrí príplatok v zodpovedajúcej výške za každý mesiac výkonu funkcie.

Základnom na výpočet príplatku k dôchodku prokurátora je výška dôchodku priznaného prokurátorovi.

Podľa článku III. zákona č. 586/2004 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry v znení noviel, bol okrem iného zmenený aj § 134 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 154/2001 Z. z., keď príplatok k dôchodku sa zmenil na príplatok za výkon funkcie prokurátora.

Paragraf 263 Zákona o prokuratúre bol doplnený § 263a prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 01. 01. 2005.

Podľa § 263a ods. 1, 5 zákona č. 586/2004 Z. z., právo na príplatok k dôchodku, ktoré vzniklo prokurátorovi podľa doterajších predpisov a ktoré trvá ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa mení dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona na právo na príplatok za výkon funkcie prokurátora.

Vznik práva na príplatok uvedené v ods. 1 – 4 sa posudzuje podľa doterajších predpisov. Od nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa však výška príplatku za výkon funkcie prokurátora, príplatku k vdovskému dôchodku, príplatku k vdoveckému dôchodku a príplatku k sirotskému dôchodku upraví podľa tohto zákona s tým, že na účely určenia výšky týchto príplatkov sa započíta bez obmedzenia ustanoveného v § 135 ods. 1 celá započítateľná prax, ktorá bola započítaná na účely príplatku k dôchodku podľa doterajších predpisov.

Zásada rektroaktivity, zásada, podľa ktorej právne normy pôsobia do budúcnosti a nie do minulosti, platí aj pre oblasť verejného práva, a to znamená aj pre odvetvie správneho práva. Subjekt, ktorý konal v dobrej viere (bone fide) v určitý zákon a podľa neho sa aj správal, nemal by byť vo svojej dôvere sklamaný. Použitie retroaktivity sa musí v príslušnom zákone výslovne stanoviť, v opačnom prípade retroaktivitu novšieho právneho predpisu nemožno vôbec použiť a nemožno ju nahradiť ani výkladom, pretože by to bolo nielen v rozpore so zákonom, ale aj s Ústavou SR.

V ústavnom poriadku Slovenskej republiky platí všeobecný zákaz spätného pôsobenia právnych predpisov alebo ich ustanovení, čo možno vyvodiť z čl. 1 Ústavy SR.

K imanentným znakom právneho štátu patrí aj požiadavka právnej istoty a ochrany dôvery občanov v právny poriadok, súčasťou čoho je i zákaz spätného (retroaktívneho) pôsobenia právnych predpisov.

V ústavnom poriadku Slovenskej republiky platí zásada, podľa ktorej ten, kto konal, resp. postupoval na základe dôvery v platný a účinný právny predpis (jeho noriem), nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný spätným pôsobením právneho predpisu alebo niektorého jeho ustanovenia. (...)“

II.

Podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy ústavný súd rozhoduje o súlade zákonov s ústavou (...).

Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak osoby uvedené v § 18 ods. 1 písm. a) až e) dospejú k názoru, že právny predpis nižšej právnej sily nie je v súlade s právnym predpisom vyššej právnej sily (...), môžu podať ústavnému súdu návrh na začatie konania.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd návrh navrhovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí pléna ústavného súdu podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a dospel k záveru, že návrh spĺňa procesné podmienky, za splnenia ktorých ústavný súd môže vec prerokovať a o nej rozhodnúť.

Z citovaného čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy vyplýva, že je v právomoci ústavného súdu preskúmavať súlad zákonov s ústavou. Okruh aktívne legitimovaných osôb na podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov v nadväznosti na čl. 130 ods. 1 ústavy ustanovuje § 18 ods. 1 písm. a) až f) a § 19 zákona o ústavnom súde. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že návrh v zastúpení krajského súdu podal predseda senátu JUDr. M. S. v spojení so svojou rozhodovacou činnosťou vo veci vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 23 S 133/2005, návrh teda podala oprávnená osoba, pričom v súlade s § 109 ods. 1 písm. b) druhej vety OSP bolo uvedené konanie uznesením

krajského súdu č. k. 23 S 133/2005-25 z 21. septembra 2005 prerušené. Podľa zistenia ústavného súdu predmetné uznesenie o prerušení konania nadobudlo právoplatnosť 4. februára 2006.

Náležitosti návrhu na začatie konania sú ustanovené v § 20 a v § 37 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Podľa § 37 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde navrhovateľ musí označiť právny predpis, jeho časť, prípadne ustanovenie, ktorého nesúlad s právnym predpisom vyššej právnej sily namieta.

Navrhovateľ označil § 263a ods. 5 zákona č. 586/2004 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry za nesúladné s čl. 1 ods. 1 ústavy.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd v zmysle § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. júna 2006